

Het startpunt van deze Archeologische Route doorheen Alveringem - Oeren - Sint-Rijkers is het fraaie gemeentehuis van Alveringem, het historische

Hof van Wyckhuize. Door de toegangspoort bereik je het domein Wyckhuize in de Sint-Rijkersstraat 19.

Het Hof van Wyckhuize

1

“Men siet daer nog een ander hof op dese prochie van groot ende schoon gebouwsel staende wat west van de kercke genaemt het goet van Wickhuysse”, aldus de kroniekschrijver Pauwel Heinderycx (17e eeuw).

Het Hof is het voormalige eigendom van jonkheer Franchoys van Wychuus, heer van Fontigny, tussen 1615 en 1617 burgemeester en landhouder van de wet der *“Stede ende Casselrie van Veurne-Ambacht”*.

Het was tot de Eerste Wereldoorlog eigendom van dezelfde familie: eerst bewoond door de familie **van Wychuus** en later door verwantschap doorgegeven aan de familie **van Raveschoot**. Omstreeks 1978 werd het gerenoveerd en sindsdien doet het dienst als gemeentehuis. Deze authentieke herenhoeve werd gebouwd in de regionale renaissancestijl. Het woongedeelte ligt op een eiland, omgeven door een walgracht, en is enkel toegankelijk

Het hof van Wyckhuize

via een bruggetje. Het grootste deel van de woning dateert uit het begin van de 17e eeuw. Het feit dat het geheel omwald is benadrukt de hogere status van de bewoners. Aan de straatzijde hangt in een nis boven de koetspoort het wapenschild van het geslacht **van Wychuus**.

Volg nu de kasseien tot je aan het pad komt dat je naar de zijkant van het gemeentehuis brengt. Volg dit pad tot op een T-splitsing. Hier kan je ofwel rechts voor de route naar het verdwenen dorp Sint-Rijkers (5 km), ofwel linksaf voor de route die ons naar Oeren brengt (5,5 km).
Zie pagina 13 voor wandellus naar Oeren.

Wandellus naar Sint-Rijkers

Voor Sint-Rijkers moeten we dus naar rechts. Dit deel van het Appelstraatje (veldwegel) leidt ons naar de Smishoek. Als we na de tuintjes aandachtig naar het landschap aan de linkerkant kijken zien we de sporen van de voormalige **Kasteelsite van 't Vrije van Sint-Omaars** (waarover meer in de Kaatsspelstraat - zie ook de luchtfoto op pagina 13).

Op het einde gaan we linksaf de Sint-Rijkersstraat in. Aan onze rechterzijde - aan de overzijde van de Sint-Rijkersstraat - bemerken we het 18e-eeuwse veldkapelletje Sint-Anna, dat in 1969 bij wegeniswerken werd verplaatst.

Aan onze linkerkant bemerken we even verder de zeer fraaie witgekalkte **Hoeve Marescau**.

We vervolgen onze wandeling tot aan het kruispunt met de grote weg, de Sint-Rijkersstraat. Op de (linker)hoek werd Sint-Rijkers tot in de jaren 1960 vanuit het wethuis-herberg **In den Dolfijn** bestuurd.

Het verdwenen wethuis-herberg In den Dolfijn

7

*Hedendaagse foto van Den Dolfijn, zoals heropgebouwd in Bokrijk
Historische foto van Den Dolfijn*

Hier bevond zich vroeger de 18e-eeuwse estaminee **In den Dolfijn**. Vóór deze herberg in 1965 naar het Openluchtmuseum Bokrijk werd overgebracht deed de herberg dienst als wethuis (gemeentehuis) van Sint-Rijkers. In de kleine plattelandsdorpen was het niet ongebruikelijk om de gemeente te besturen vanop de voute- of opkamer van een herberg. De herberg De Leute in Oeren is hier een ander mooi voorbeeld van. Naar de verdwenen centrumfunctie van deze plaats verwijst momenteel nog het monument voor de gesneuvelden uit de Eerste Wereldoorlog.

Vroeger heeft menig wandelaar **In den Dolfijn** zijn dorst geleest. Voor ons is het echter nog even doorstappen. We gaan rechts de Sint-Rijkersstraat in. Nu wandelen we op het fietspad steeds rechtdoor tot aan de Smishoek. Hier nemen we terug het Appelstraatje, om ter hoogte van het Hof van Wyckhuize halt te houden.

Wandellus naar Oeren

Na enkele meter op de gekasseide Appelstraat slaan we rechts af, en vervolgens onmiddellijk weer rechts, de Kaatsspelstraat in. Deze straat was in de middeleeuwen de toegangsdreef naar het **Kasteel van 't Vrije Van Sint-Omaars**. Wandel tot op het einde van de Kaatsspelstraat. De voormalige ingang van de site is te herkennen aan de witte pijlers.

8

De kasteelsite 't Vrije van Sint-Omaars

Op het einde van de Kaatsspelstraat ligt het **Vrije van Sint-Omaars**. In de oude geschiedschrijving wordt een verband gelegd met een voormalig kasteel *toebehoorende aan het capittel van Ste Omaers ende woort genaemt het casteel daer Adalphridus* (de vermeende stichter van Alveringem) *gewoont heeft*. De site werd in 1974 en in 1984 aan een beperkt archeologisch onderzoek onderworpen, maar heeft jammer genoeg weinig van zijn geheimen prijs gegeven. De quasi volmaakte cirkelvorm is in het centrale deel ongeveer een halve meter opgehoogd en voorzien van een dubbele ringgracht (van 15-20 m breed). De scheidingsberm tussen beide

